

2. Коляда І. Соломія Крушельницька. Харків: Фоліо, 2020. 121 с.
3. Комаревич І. Психологічні та соціоісторичні компоненти музично-сценічної життєтворчості Соломії Крушельницької: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Львів, 2016. 169 с.
4. Тихобаєва Г., Криворучка І. Соломія Крушельницька. Міста і слава. Львів: Апіріорі, 2009. 167 с.

УДК 316.722 : 911.3 : 355.01

ЛОКАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ ЛАНДШАФТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

Ольга Копієвська,

*доктор культурології, професор, завідувачка кафедри
арт-менеджменту та івент-технологій*

Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Розглядаються питання розвитку локальних культурних ландшафтів України в умовах гібридної реальності. Визначаються основні небезпеки гібридної реальності і як наслідок - трансформація локального культурного ландшафту; окреслюються питання ролі, значення і перспективності сучасних освітніх практик в системі підготовки працівників культури, набуття необхідних компетентностей для здійснення професійної діяльності.

Ключові слова: *гібридна реальність, локальний культурний ландшафт, освітні практики.*

The issues of the development of the local cultural landscapes of Ukraine in the conditions of the hybrid reality are considered. The author defines the main dangers of the hybrid reality and the transformation of the local cultural landscape as their result. The role, importance and prospects of the modern educational practices in the system of training specialists in the field of culture are underlined. The necessary competencies for professional activities are analysed.

Keywords: *hybrid reality, local cultural landscape, educational practices.*

Стрімка трансформація реального та віртуального світу дозволила актуалізувати питання про проблеми розвитку локальних культурних ландшафтів в умовах гібридної реальності. Загальноприйнятим розумінням гібридної реальності є так звана модель міксованого світосприйняття - mixed reality (MR). Така модель дозволяє людині зануритися в світ безмежних інформаційних потоків і віртуальних можливостей. Саме за допомогою такої моделі вдається створювати коло споживачів масового віртуального культурного продукту з різноманітним інформаційним функціоналом.

Українській дослідник, професор Георгій Почепцов, активно досліджуючи питання пов'язані з інформаційними війнами, наголошує на зворотному ефекті інформації. Вчений вважає, що «трансформована новинами реальність починає диктувати правила поведінки в справжній реальності. Світ стає таким, яким його показують новини. Новини про світ стають сильнішими за сам світ, оскільки світ не цікавий, коли він перестає відповідати новинам» [3]. Гібридну реальність, Г.Почепцов пов'язує з інформаційною підміною, що дозволяє змінювати дійсність як на емоційному та і на фізичному рівні, а тому саме з такою реальністю можна робити будь-які маніпуляції [2].

Злиття реальних і віртуальних світів негативно вплинули на локальні культурні ландшафти. Проблема збереження унікальних культурних просторів з їх винятковими артефактами викликає занепокоєння. Зацікавлені стейкхолде-

ри культурних трансформацій активно порушують питання, щодо створення культурної послуги і продукту, які здатний ідентифікувати, визначити національну культуру, її колорит в глобальній культурній картині.

Саме тому осмислення гібридної реальності, її впливу на трансформацію локальних культурних просторів та практик є беззаперечно актуальним питанням, яке потребує ґрунтовного теоретичного осмислення.

Дослідження культурного ландшафту не є активно обговорюваним об'єктом серед науковців. Міждисциплінарний підхід до змісту, сутності і механізмів розбудови та функціонування культурних ландшафтів вирізняється амбівалентністю і неоднозначністю до визначення, як до самого поняття, так і до його функціональних компонент, як в глобальному так і локальному контекстах.

На нашу думку, актуальним є осмислення культурного ландшафту з позиції його розбудовчих та функціональних механізмів, які створюють неповторний культуротворчий образ. Механізми представляємо в наступній послідовності: кумуляція, дивергенція, культурний синтез, селекція, конвергенція, які впливають один з одного і, відповідно, взаємообумовлюють один одного, складають у своїй сукупності архітектоніку практик, його потенціал та визначають унікальний, неповторний локальний культурний код.

Досліджуючи культурний ландшафт, його соціокультурні практики та розвиток в контексті співпраці України і ЄС ми дійшли висновків, що локальна культура в такому контексті є одним з головних ресурсів розвитку територій. Локальний культурний ресурс потенційно може і має відображати різноманітні унікальні, індивідуальні грані: від історичної ретроспективи формування культурного простору до сучасних трендів, які дозволяють створити свій неповторний культурний образ. При цьому всі виявлені потенційні можливості можуть бути ефективно використані в розвитку культурного ландшафту [3, с.187-198].

Існуючий і проваджений Європейському Союзу організаційно-правовий механізм розбудови, підтримки і популяризації локальних культурних зон і територій є предметом активного вивчення і максимальної адаптації для України, особливо в умовах гібридної реальності.

Саме зараз на часі для ЗВО, оновлення і впровадження сучасних освітніх практик, які дозволять зорієнтувати майбутніх, молодих спеціалістів в питаннях гібридних реалій і загроз, їх впливу на розбудову України.

В такому контексті, сучасну освітню практику ми розглядаємо як важливий стратегічний ресурс протидії гібридним загрозам. Наявність відповідних знань і розуміння гібридних небезпек дозволить забезпечити національні інтереси, зміцнення авторитету України в світі.

Ми звертаємо увагу на виняткове значення використання інноваційних освітніх практик в навчальному процесі, відповідна тематика яких дозволить сформувати необхідні для сучасного фахівця компетентностей.

Особливої уваги заслуговує питання підготовки сучасних менеджерів культури, які здатні впровадити трендові ініціативи в розбудову локальних культурних ландшафтів. Для цього сучасний фахівець має володіти рядом сучасних фахових компетентностей, серед яких ми визначаємо значення компетенції soft skills, як важливі, для вирішення і провадження окреслених нами питань.

Такі завдання вирішуються й в рамках проекту Erasmus+KA2 «Академічна протидія гібридним загрозам – WARN» # 610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-SVNE-JP», учасником якого є Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Перед учасниками поставлено ряд завдань, а саме: оновлення освітніх програм; розробка нових курсів та методики навчання для забезпечення стійкості в умовах гібридних загроз, набуття гібридних безпекових навичок як академічними працівниками, так й працівниками галузі культури в рамках програм навчання впродовж життя; створення в партнерських університетах центрів передового досвіду, та поєднання їх в міжгалузеве середовище з про-

тидії гібридним загрозам, що дозволить залучити до навчального процесу всіх зацікавлених стейкхолдерів культурних трансформацій.

Тема трансформації локальних культурних ландшафтів України в гібридній реальності є підрозділом навчальної дисципліни «Культурні практики як інструмент протидії гібридним загрозам в реальному та віртуальному середовищі», розробка і впровадження якої дозволить зорієнтувати і набути необхідних знань працівників галузі культури.

Таким чином, осмислення питання створення та збереження локальних культурних ландшафтів в гібридних реаліях, дозволило нам дійти наступних висновків: культурний ландшафт – це культурні образи, через які створюється унікальний локальний культурний код; ефективна розбудова локальних культурних ландшафтів залежать від гібридних реалій, стрімка трансформація яких унеможливорює адекватно оцінити і реалізувати їх потенціал; одним із головних завдань у вирішенні розглянутої проблеми є вивчення позитивного досвіду протидії гібридним загрозам, і подальша їх адаптація у вітчизняних освітній простір. Обізнаність в окресленому вище дозволить зберегти культурну неповторність України, в усьому її локальному різноманітті.

Література

1. Копієвська О. Р. Трансформаційні процеси в культурних практиках України: глобальний, глокальний контекст та локальні особливості (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): дис. ... д-ра культурології : 26.00.06. Київ, 2018. 487 с.

2. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн : нові комунікативні технології ХХІ століття. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2017. 260 с.

3. Почепцов Г. Інструментарій хаосу в гібридній війні. URL : academia.edu (дата звернення : 21.03.2020).

УДК 94(477.83/.86):37.014.5 «1914/1918»

РУСИФІКАЦІЯ ОСВІТИ ЯК СКЛАДНИК ІМПЕРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ У ГАЛИЧИНІ В ЧАСІ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Ірина Лозинська,

кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

У статті на основі архівних матеріалів висвітлюється проблема русифікації освіти у Галичині в часі діяльності російського воєнного генерал-губернаторства. Досліджено основні напрями діяльності російської адміністрації та принципи підходу до організації навчальних закладів, реорганізації системи освіти.

Ключові слова: Перша світова війна, воєнне генерал-губернаторство, суд, Галичина, Росія, Австро-Угорщина, окупація, освіта, русифікація.

In the article, on the basis of archival materials, highlights the problem of Russification of education in Galicia during the activities of the Russian military Governor-General. The main directions of activity of the Russian administration and principles of the approach to the organization of educational institutions, reorganization of system of education are investigated.

Keywords: World War I, military Governor-General, the court, Galicia, Russia, Austria-Hungary, occupation, education, Russification.